

Vlaanderen
is milieu

Webinar :

Dashboard

oppervlaktewaterlichamen

11 december 2024

Programma

- ▶ Inleiding
 - Didier D'hont, Afdelingshoofd Integraal Waterbeleid en Gebiedsgerichte werking
- ▶ Wegwijs in het oppervlaktewaterlichaam dashboard
 - Katrien Bursens, beleidsmedewerker Water
- ▶ Het actieprogramma
 - Robbe Terryn, beleidsmedewerker Water
- ▶ Reductiedoelen voor saneringsinfrastructuur
 - Steven Van Den Broeck, diensthoofd Waterkwaliteitsonderbouwing
- ▶ Vragen en verder traject

AA I: VL11_120

Waar staan we?

Tussentijdse toestand

Ecologische toestand

Matig

Biologie

Fytobenthos	Matig
Fytoplankton	n.l.
Macrofyten	Goed
Macro-invertebraten	Goed
Vis	Matig

Ondersteunende parameters

Fysico-Chemie	Matig
Specifiek verontreinigende stoffen	Niet goed
Hydromorfologie	Matig

Chemische toestand

Niet goed

Er zijn 0 overschrijdingen gemeten parameters

De chemische toestand wordt als niet goed beoordeeld, zo er zijn geen gemeten overschrijdingen. De alerterende stoffen heptachloorepoxide, PCOS en kwik beta overschrijden ruwelijk de norm op alle plaatsen in Vlaanderen waar deze gemeten zijn.

Wat zijn de kenmerken?

SGBP3 (periode 2022 - 2027)

Sterk veranderd waterlichaam

Recreatief gebied?	Nee
Vogelrijck gebied?	Ja
Onttrekkingengebied drinkwater?	Nee
Zwemsone?	Ja

Wegwijs in het dashboard Oppervlaktewaterlichamen

Katrien Bursens

Waar zijn de dashboards te vinden?

<https://vmm.vlaanderen.be/feiten-cijfers/water/kwaliteit-waterlopen/dashboard-oppervlaktewaterlichamen>

<https://vmm.vlaanderen.be/feiten-cijfers/water/grondwater/dashboard-grondwaterlichamen>

Wat is een oppervlaktewaterlichaam?

Wat is het Vlaams oppervlaktewaterlichaam?

(samen met zijn afstroomzone)

Waar staan we nu met de ecologie?

Welke rioleringsprojecten zijn uitgevoerd?

Wat is de norm?

Is landbouw hier een belangrijke druk?

= geografische basiseenheid voor het waterbeleid en de stroomgebiedbeheerplannen

Welke acties zijn er hier in SGBP3 vastgelegd?

Is het waterlichaam sterk veranderd en waarom?

-> Basis van het dashboard

Is er een evolutie merkbaar?

Is er een reductiedoel vooropgesteld?

Navigatie scherm in het dashboard

Vlaanderen | VMM.VLAANDEREN.BE | OPPERVLAKTEWATERLICHAAM DASHBOARD

RAPPORTINFO ⓘ

🏠 🔍 Zoek een waterlichaam

Maak een sub-selectie van de waterlichamen via gemeente

🔍 rots

Rotselaar

Selecteer 1 waterlichaam in de lijst om verder te gaan in het rapport
Kies 1 oppervlaktewaterlichaam via naam en klik op 'Ga verder'

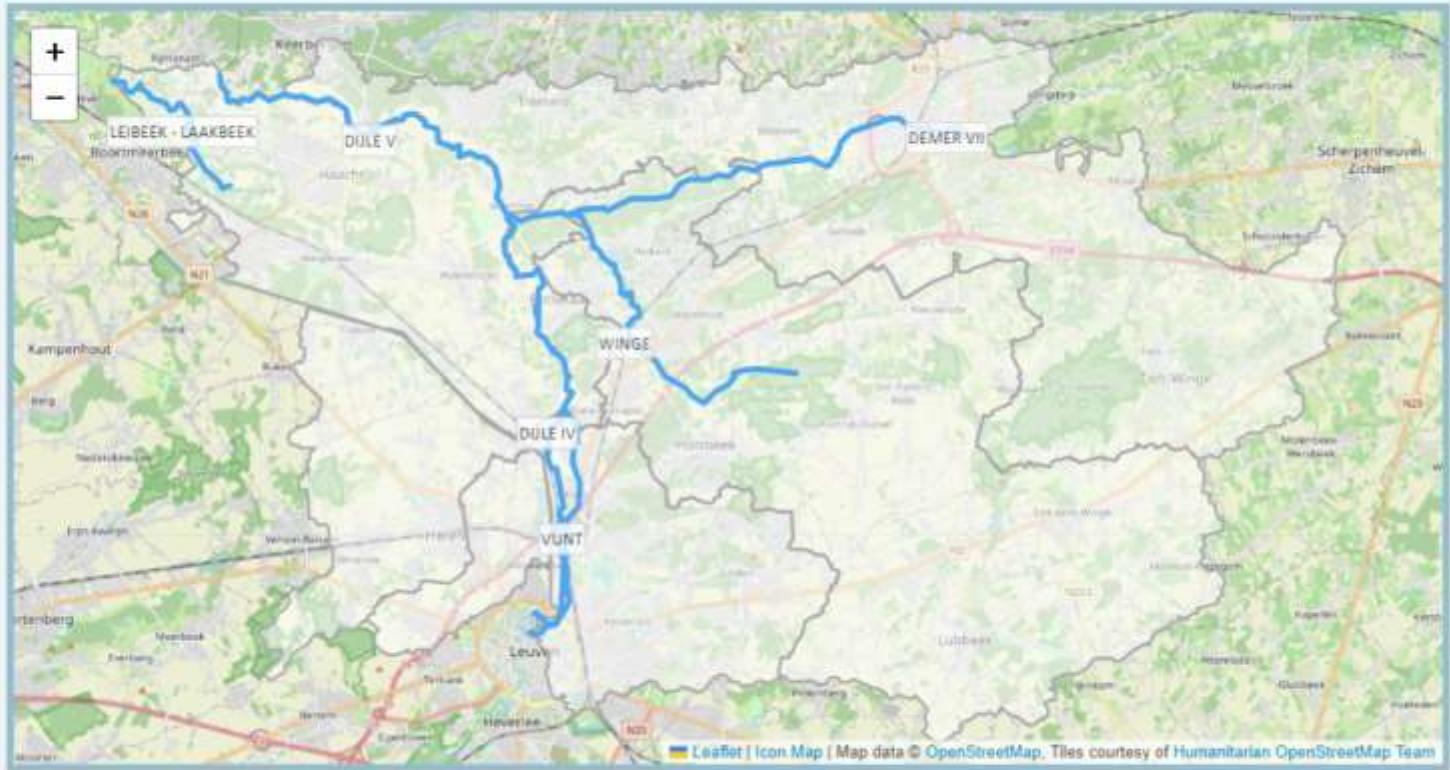
🔍 Search Waterlichaam

- DEMER VII
- DIJLE IV
- DIJLE V

Kies 1 oppervlaktewaterlichaam via code en klik op 'Ga verder'

🔍 Search Waterlichaam

VL05_104	VL05_116
VL05_81	VL05_85

Leaflet | Icon Map | Map data © OpenStreetMap, Tiles courtesy of Humanitarian OpenStreetMap Team

Hoofdscherm met belangrijkste info

Vlaanderen | VMM.VLAANDEREN.BE | OPPERVLAKTEWATERLICHAAM DASHBOARD | RAPPORTINFO

WINGE: VL05_116

Waar staan we? Tussentijdse toestand (2021)

Ecologische toestand Matig

Chemische toestand Niet goed

Er zijn 0 overschrijdingen van de 26 gemeten parameters.

Wat zijn de knelpunten? Tussentijdse evaluatie (2021)

Emissies: Bedrijven&diensten

Hydromorfologische druk of onttrekkingen: Hydromorfo...

Welke acties plannen we? SGBP3 (periode 2022 - 2027)

Reductiedoel: Kies parameter: Stikstof, totaal

Landbouw: 39%, Huishoudens: 38%, Bedrijven Die...: 0%, Depositie: 23%

Netto-emissies: 188.668 kg/jaar

Plandoelstelling SGBP3: % reductie tov huidige netto-emissies: -3%

Maatregelenprogramma

Aantal gebiedsspecifieke acties: 6

Aantal Vlaamse acties: 242

Gebiedsspecifieke acties: SvZ uitvoering 2024

Status: 1 In uitvoering, 2 Voorbereid..., 3 Uitgevoerd

Wat zijn de kenmerken? SGBP3 (periode 2022 - 2027)

Natuurlijk waterlichaam

Habitatrichtlijn gebied? Ja

Vogelrichtlijn gebied? Nee

Onttrekkingsgebied drinkwater? Nee

Zwerfzone? Ja

Specifiek verontreinigende stoffen: Niet goed

Hydromorfologie: Matig

biota overschrijden namelijk de norm op alle plaatsen in Vlaanderen waar deze gemeten zijn.

Belangrijkste informatie waterlichaam

Ontdek

Waar sta

Welke kenmerken?

Welke knelpunten?

Welke acties?

Info per bekken

Info op Vlaamse niveau

Lealett | Icon Map | Map data © OpenStreetMap contributors, CC-BY-SA

Kernboodschap voor elk Vlaams waterlichaam via 4 vragen

Hoofdscherm met belangrijkste info

Vlaanderen | VMM.VLAANDEREN.BE | OPPERVLAKTEWATERLICHAAM DASHBOARD

RAPPORINFO

WINGE: VL05_116

Waar staan we?

Tussentijdse toestand (2021)

Ecologische toestand Matig

Biologie

Fytobenthos	Goed
Fytoplankton	n.r.
Macrofyten	Goed
Macro-invertebraten	Matig
Vis	Matig

Ondersteunende parameters

Fysico-Chemie	Matig
Specifiek verontreinigende stoffen	Niet goed
Hydromorfologie	Matig

Chemische toestand Niet goed

Er zijn 0 overschrijdingen van de 26 gemeten parameters.

De chemische toestand is niet goed omdat er geen heptachlooroepoxide, heptachlooroepoxide, heptachlooroepoxide en kwik in biota overschrijden namelijk de norm op alle plaatsen in Vlaanderen waar deze gemeten zijn.

Wat zijn de knelpunten?

Tussentijdse evaluatie (2021)

Emissies: Bedrijven&diensten

Hydromorfologische druk of onttrekkingen: Hydromorfolo...

Parameter	Grootte orde	Druk	Grootte orde
Fosfor, totaal		Alluviale processen	
Stikstof, totaal		Bedding	
		Laterale connectiviteit	

Wat zijn de kenmerken?

SGBP3 (periode 2022 - 2027)

Natuurlijk waterlichaam

Habitatrichtlijn gebied?	Ja
Vogelrichtlijn gebied?	Nee
Onttrekkingsgebied drinkwater?	Nee
Zwemzone?	Ja

Reductiedoel

Landbouw 39%, Huishoudens 38%, Bedrijven Die... 0%, Depositie 23%

Netto-emissies : 188.668 kg/jaar

Plandoelstelling SGBP3 : % reductie tov huidige netto-emissies -3%

Maatregelenprogramma

Aantal gebiedsspecifieke acties: 6

Aantal Vlaamse acties: 242

Gebiedsspecifieke acties : SvZ uitvoering 2024

1	3
---	---

Status: In uitvoering, Voorbereid..., Uitgevoerd

Tip and tricks in interactief dashboard

Hoofdscherm met belangrijkste info

Vlaanderen | VMM.VLAANDEREN.BE | OPPERVLAKTEWATERLICHAAM DASHBOARD | RAPPORTINFO

Terug naar navigatiescherm →

Huidige scherm binnen dashboard (zie witte kleur)

Navigatie naar meer detail informatie

Navigatie naar geaggregeerde informatie

Belangrijkste informatie waterlichaam

Waar staan we? Tussentijdse toestand (2021)

Parameter	Toestand
Fytoplankton	n.r.
Macrofyten	Goed
Macro-invertebraten	Matig
Specifieke verontreinigende stoffen	Niet goed
Hydromorfologie	Matig

Wat zijn de kenmerken? SGBP3 (periode 2022 - 2027)

Natuurlijk waterlichaam

- Habitatrichtlijn gebied? Ja
- Vogelrichtlijn gebied? Nee
- Onttrekkingsgebied drinkwater? Nee
- Zwemzone? Ja

Wat zijn de knelpunten? Tussentijdse evaluatie (2021)

Emissies: Bedrijven&diensten

Parameter: Fosfor, totaal; Stikstof, totaal

Grootte orde: [Bar chart]

Welke acties plannen we? SGBP3 (periode 2022 - 2027)

Reductiedoel: Kies parameter: Stikstof, totaal

Sector	Percentage
Landbouw	39%
Depositie	23%
Huishoudens	38%
Bedrijven Die...	0%

Netto-emissies: 188.668 kg/jaar

Plandoelstelling SGBP3: % reductie tov huidige netto-emissies: -3%

Maatregelenprogramma

Aantal gebiedsspecifieke acties: 6

Aantal Vlaamse acties: 242

Gebiedsspecifieke acties: SvZ uitvoering 2024

Status	Aantal
In uitvoering	1
Voorbereid...	2
Uitgevoerd	3

Oppervlaktewaterlichaam dashboard is een officiële website van de Vlaamse overheid, uitgegeven door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Detailscherm : Wat is de huidige toestand voor macro-invertebraten?

Vlaanderen | VMM.VLAANDEREN.BE | OPPERVLAKTEWATERLICHAAM DASHBOARD

RAPPORTINFO ⓘ

WINGE : VL05_116

Speerpuntgebied - klasse 2

Biologische toestand binnen de afstroomzone
tussentijdse evaluatie 2021 (laatst beschikbare jaar)
Filter via de verschillende knoppen op biota:

Fytobenthos | Fytoplankton | Macrofyten | **Macro-invertebraten** | Vis

Ecologische toestand

- Biologie
 - Toestand**
 - Evolutie
 - Normkader
 - Trend tussen 2 plannen
- Fysico-chemie
 - Toestand
 - Evolutie
 - Normkader
- Specifiek verontreinigende stoffen
 - Toestand
 - Evolutie
 - Normkader
- Hydromorfologie
 - Toestand
- Chemische toestand
- Chemie
 - Toestand
 - Evolutie
 - Normkader

Belangrijkste informatie waterlichaam

Ontdek verder

Waar staan we?

Welke kenmerken?

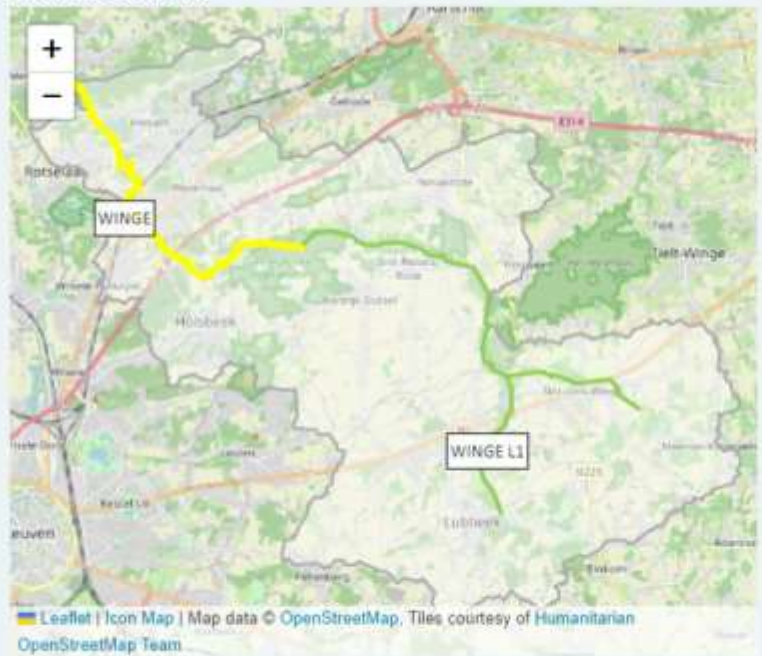
Welke knelpunten?

Welke acties?

Info per bekken

Info op Vlaamse niveau

Macro-invertebraten

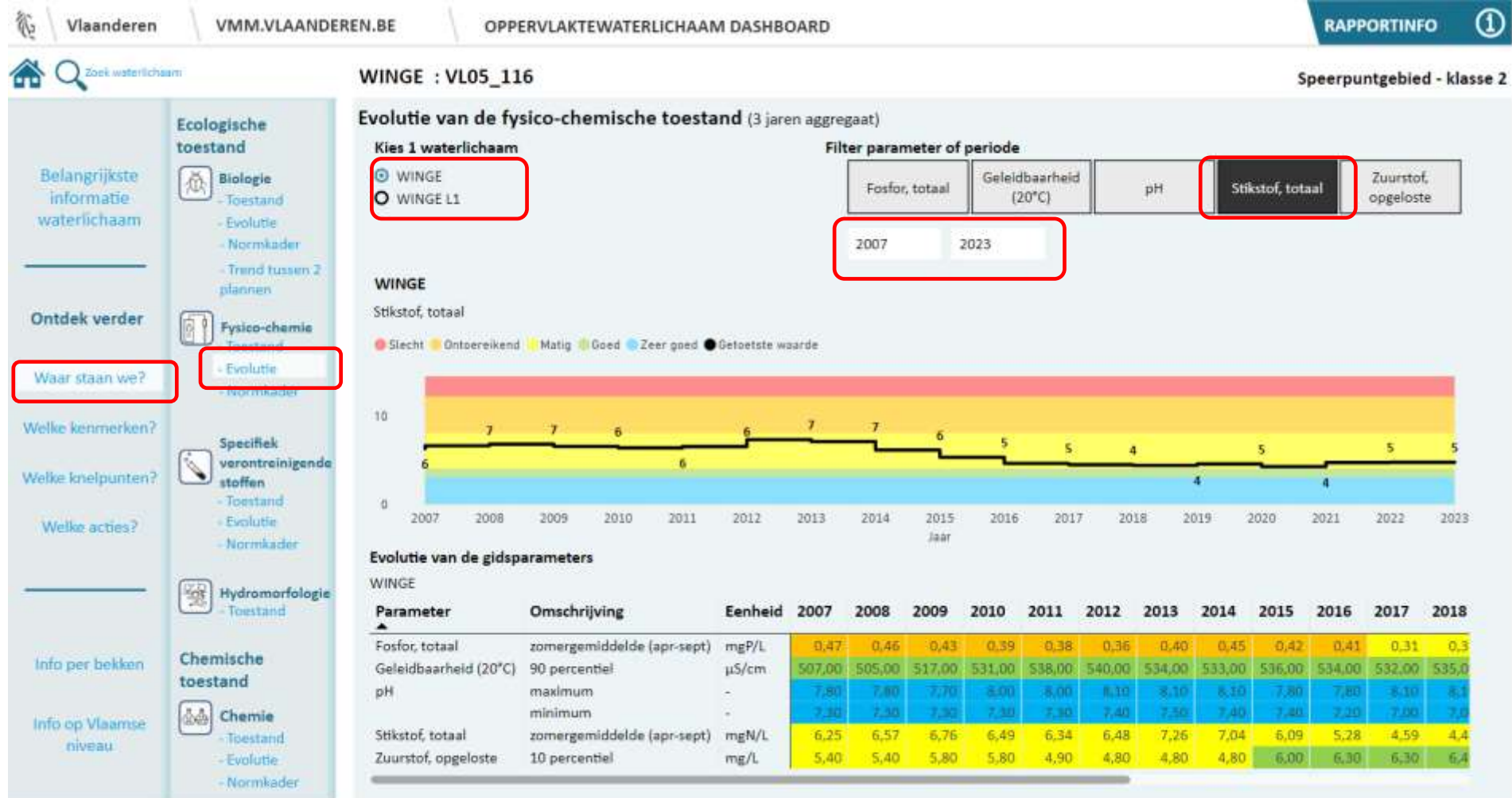

Toestandsbeoordeling (EKC waarde)

Biota Orde Code	Macro-invertebraten		Jaar	Vis	
	EKC waarde	Beoordeling		EKC waarde	Beoordeling
VL					
WINGE	0,50	Matig	2020	0,46	Matig
L1					
WINGE L1	0,80	Goed	2020	0,08	Slecht

Leaflet | Icon Map | Map data © OpenStreetMap, Tiles courtesy of Humanitarian OpenStreetMap Team

Detailscherm : Wat is de evolutie van stikstof?

Detailscherm : Wat is de norm van kobalt?

Vlaanderen | VMM.VLAANDEREN.BE | OPPERVLAKTEWATERLICHAAM DASHBOARD | RAPPORTINFO

WINGE : VL05_116 | Speerpuntgebied - klasse 2

Zoek waterlichaam

Belangrijkste informatie waterlichaam

Ontdek verder

- Waar staan we?
- Welke kenmerken?
- Welke knelpunten?
- Welke acties?

Ecologische toestand

- Biologie
 - Toestand
 - Evolutie
 - Normkader
 - Trend tussen 2 plannen
- Fysico-chemie
 - Toestand
 - Evolutie
 - Normkader
- Specifiek verontreinigende stoffen
 - Toestand
 - Evolutie
 - Normkader
- Hydromorfologie
 - Toestand
- Chemische toestand
 - Chemie
 - Toestand
 - Evolutie
 - Normkader

Normkader voor specifiek verontreinigende stoffen

Kies 1 of meerdere waterlichamen

WINGE

Kies 1 of meerdere parameters

Alle

ko

- Kobalt, opgelost
- Koper, opgelost

Toetswijze Waterlichaam Naam	jaargemiddelde		maximum	
	Norm	Eenheid	Norm	Eenheid
WINGE				
(4-Chloor-2-methylfenoxy)azijnzuur	<=700	ng/L	<=20000	ng/L
1,1,1-Trichloorethaan	<=20	µg/L	<=50	µg/L
1,1,2,2-Tetrachloorethaan	<=100	µg/L	<=900	µg/L
1,1,2-Trichloorethaan	<=20	µg/L	<=300	µg/L
1,1,2-Trichloortrifluorethaan	<=7	µg/L	<=70	µg/L
1,1-Dichloorethaan	<=100	µg/L	<=8000	µg/L
1,1-Dichlooretheen	<=50	µg/L	<=500	µg/L
1,2,4,5-Tetrachloorbenzeen	<=9000	ng/L	<=30000	ng/L
1,2-Dibroomethaan	<=0.003	µg/L	<=0.400	µg/L
1,2-Dichlooretheen	<=10	µg/L	<=100	µg/L
1,2-Dichloorpropan	<=400	µg/L	<=1000	µg/L
1,3-Dichloor-2-propanol	<=100	µg/L	<=2000	µg/L
1,3-Dichloorpropeen (cis+trans)	<=2	µg/L	<=20	µg/L
1-Chloor-2,4-dinitrobenzeen	<=5	µg/L	<=20	µg/L
2,3-Dichloorpropeen	<=2	µg/L	<=20	µg/L
2,4,5-Trichloorfenoxiazijnzuur	<=2000	ng/L	<=20000	ng/L
2,4,6-Trichloor-1,3,5-triazine	<=0.1	µg/L		
2,4-Dichloorfenol	<=2000	ng/L	<=70000	ng/L
2,4-Dichloorfenoxiazijnzuur	<=20000	ng/L	<=200000	ng/L

Vlaanderen
is milieu

Actie-
programma

Robbe Terryn

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Welke acties?

- ▶ Streven naar de goede toestand d.m.v.
 - Maatregelenprogramma bevat 1100-tal acties
 - Reductiedoelen
 - Rioleringsprojecten

Maatregelenprogramma

= acties voor het halen van goede toestand

- ▶ Gebiedsspecifieke acties: toepasbaar op één of meerdere waterlichamen
- ▶ Generieke acties: toepasbaar op heel Vlaanderen, alle waterlichamen

Detailscherm : Welke gebiedsgerichte acties zijn er vastgesteld?

Vlaanderen | VMM.VLAANDEREN.BE | OPPERVLAKTEWATERLICHAAM DASHBOARD

RAPPORTINFO ⓘ

WINGE : VL05_116

Speerpuntgebied - klasse 2

Zoek waterlichaam

Maatregelen-Programma

- Gebiedsspecifieke acties
- Vlaamse acties

Belangrijkste informatie waterlichaam

Ontdek verder

- Waar staan we?
- Welke kenmerken?
- Welke knelpunten?
- Welke acties?
- Info per bekken
- Info op Vlaamse niveau

Gebiedsspecifieke acties binnen de afstroomzone

Filter initiatiefnemer: Alle

Filter type actie: Alle

Status 2024: ● In uitvoering ● Uitgevoerd ● Voorbereidende fase

Maatregel	In uitvoering	Uitgevoerd	Voorbereidende fase	Totaal
Erosiebestrijding	2	0	0	2
Oppervlaktewaterhu...	1	0	1	2
Bescherming niet-tij...	0	1	0	1
Ecologisch beheer wa...	0	0	1	1

Aantal gebiedsspecifieke acties: 6

Leaflet | Icon Map | Map data © OpenStreetMap, Tiles courtesy of Humanitarian OpenStreetMap Team

Ga naar de lijst van gebiedsspecifieke acties

Oppervlaktewaterlichaam dashboard is een officiële website van de Vlaamse overheid, uitgegeven door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Detailscherm : Wat is de uitvoeringsgraad van de acties?

Vlaanderen | VMM.VLAANDEREN.BE | OPPERVLAKTEWATERLichaam DASHBOARD | RAPPORTINFO ⓘ

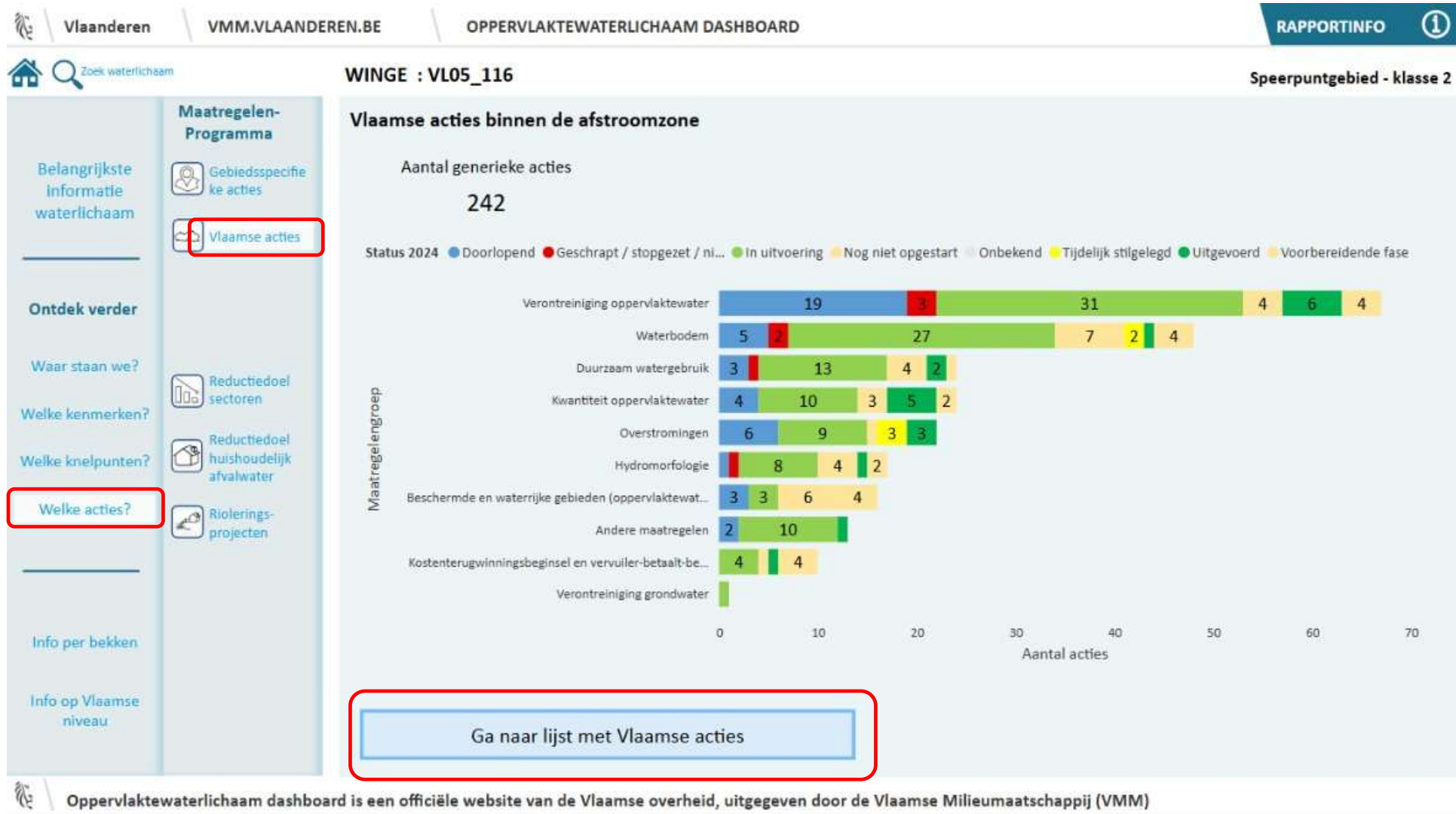
🏠 Zoek waterlichaam

Gebiedsspecifieke acties binnen de afstroomzone

Maatregel	Actienummer	Actietitel	Beschrijving	Initiatiefnemers	Samengevatte status 2024	Klik hieronder voor actiefiche
Herstellen en beschermen van de oppervlaktewaterh uishouding ter hoogte van andere beschermde gebieden	4B_B_0313	Beek- en valleierstel voor het afstroomgebied van de Winge, waterlopen 2de en 3de categorie in het kader van integraal project Noord-Hagelandse Beken	Tot de scope van deze actie horen maatregelen inzake het opheffen van vismigratieknelpunten, verdroging, extensivering ruimingsbeheer, koolstofcaptatie, bevordering biodiversiteit, creatie van groenblauwe netwerken, oeverzones en natuurlijke waterbergingscapaciteit. Deze actie omvat ondermeer de deelprojecten (1) op de middenloop van de Winge (2e cat) van monding Droge Beek tot aan Gempmolen en (2) op de bovenloop ter hoogte van 'De Spicht'. Deze projecten worden momenteel verder ontwikkeld in het kader van het Ingegraal Project Winge. Deze actie kadert in het integraal project Noord-Hagelandse Beken. Tot de scope van deze actie horen maatregelen inzake het opheffen van vismigratieknelpunten 5 knelpunten: thv Blauwmolen, thv Kasteel van Horst, thv Gempemolen, thv kasteel van Cleerbeek, thv Geestmolen), verdroging, extensivering ruimingsbeheer, koolstofcaptatie, bevordering biodiversiteit, creatie van groenblauwe netwerken, oeverzones en natuurlijke waterbergingscapaciteit,	Provincie Vlaams-Brabant	Vorbereidende fase	📄
Herstellen en beschermen van de oppervlaktewaterh uishouding ter hoogte van andere beschermde gebieden	4B_B_0314	Beek- en valleierstel voor het afstroomgebied van de Winge, 1ste categorie in het kader van integraal project Noord-Hagelandse Beken	Deze actie omvat ondermeer de deelprojecten op (1) de benedenloop: (monding Winge in Demer tot aan E314) en (2) de middenloop (deel eerste categorie) van E314 tot aan monding Droge Beek. Deze projecten worden momenteel verder ontwikkeld in het kader van het Ingegraal Project Winge. Deze actie kadert in het integraal project Noord-Hagelandse Beken. Tot de scope van deze actie horen maatregelen inzake het opheffen van vismigratieknelpunten (thv monding en thv Uytemolen), verdroging, extensivering ruimingsbeheer, koolstofcaptatie, bevordering biodiversiteit, creatie van groenblauwe netwerken, oeverzones en natuurlijke waterbergingscapaciteit,	Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)	In uitvoering	📄
Aangepast beheer van waterlopen in	4B_I_0011	Instellen gunstige hydrologie voor het	Instellen van een gunstige hydrologie voor het herstel/ontwikkelen/kwaliteitsverbetering van habitats van de historische	Vlaamse overheid : Agentschap voor Natuur en Bos	Vorbereidende fase	📄

Oppervlaktewaterlichaam dashboard is een officiële website van de Vlaamse overheid, uitgegeven door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Detailscherm : Welke Vlaamse acties zijn er vastgesteld?

Reductiedoelen voor saneringsinfrastructuur

Steven Van Den Broeck

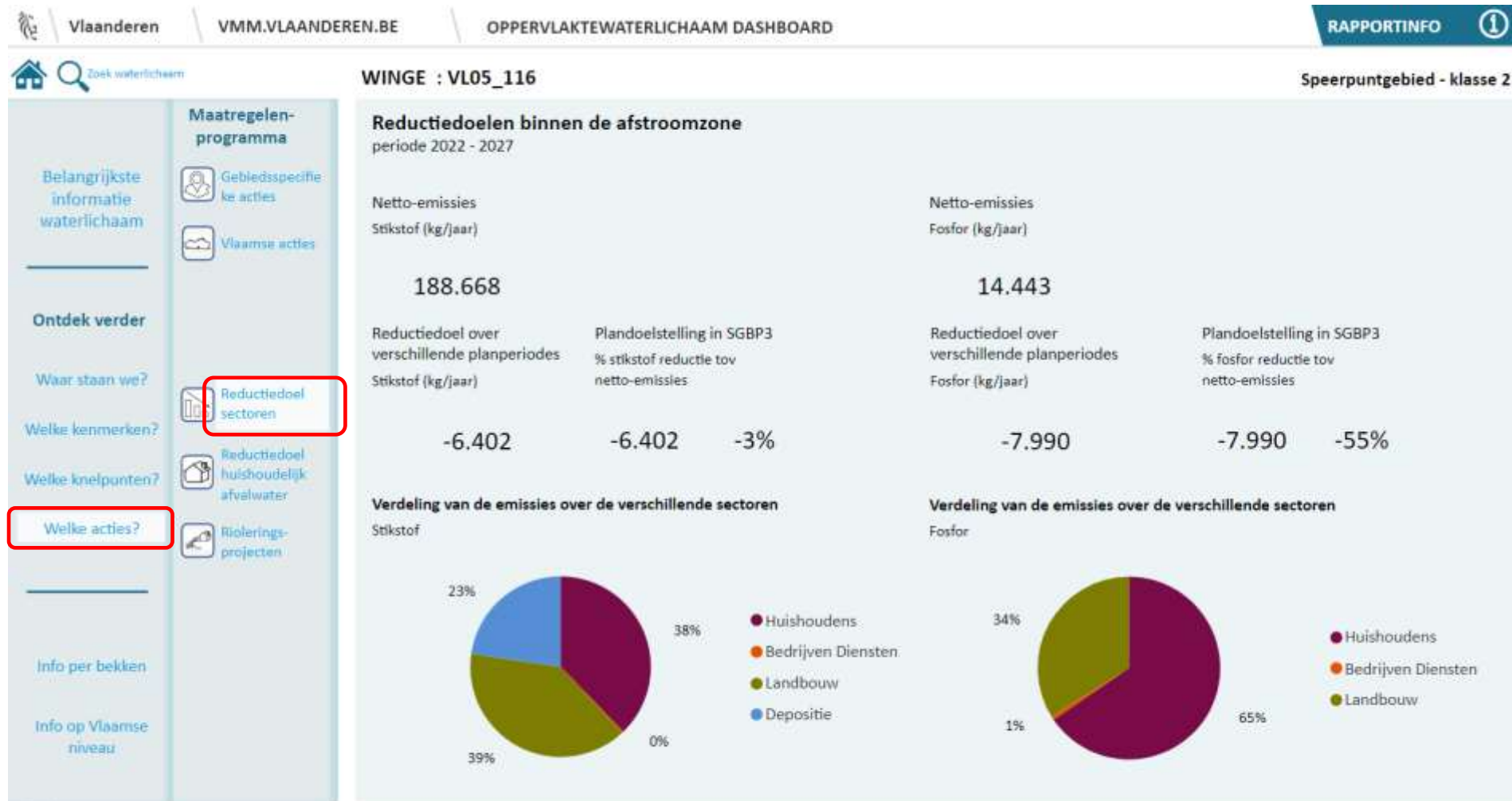
Wat is een reductiedoel?

- ▶ Het reductiedoel is de vuilvracht die minimaal moet worden verwijderd om de goede toestand voor N_{tot} en P_{tot} in het waterlichaam te bereiken.
 - Waarom focussen op N_{tot} en P_{tot} ? Deze parameters worden gelinkt aan de belangrijkste vervuilingdrukken (huishoudens, landbouw)
 - Daarnaast spelen er nog andere stoffen een rol.
- ▶ Soms is het onhaalbaar om het reductiedoel te halen in één SGBP.
 - Daarom werd het halen van het reductiedoel verspreid over 2 dan wel 3 planperiodes.

Wat is een reductiedoel?

Detailscherm : Welke reductiedoelen zijn er gefomuleerd?

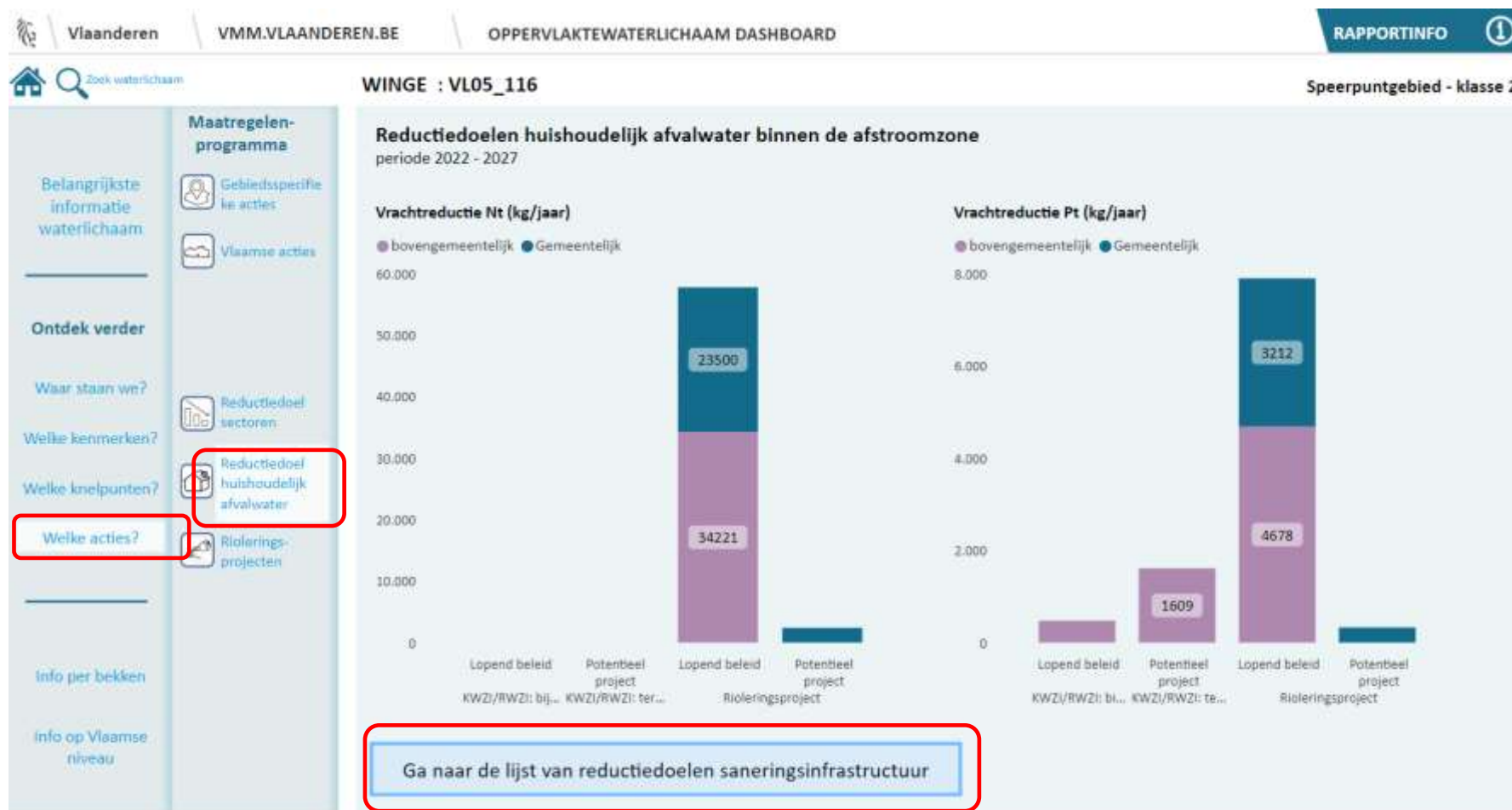

Oppervlaktewaterlichaam dashboard is een officiële website van de Vlaamse overheid, uitgegeven door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Wat is het reductiedoel voor huishoudelijk afvalwater?

- ▶ Invulling van reductiedoel huishoudelijk afvalwater
 - het lopend beleid: het beleid dat al beslist is en met grote waarschijnlijkheid zal uitgevoerd worden (OP / GIP / rapportering uitvoeringsplannen)
 - indien het lopend beleid niet tot de volledige invulling van de reductiedoelen (N en P) leidt, kijken naar de volgende logische, potentiële projecten
 - × door de actor uitgevoerd worden
 - × vervangen worden door een project met een gelijkwaardige ecologische opbrengst

Detailscherm : Welke reductiedoelen zijn er voor huishoudens geformuleerd?

Detailscherm : Welke reductiedoelen zijn er voor huishoudens geformuleerd?

Vlaanderen | VMM.VLAANDEREN.BE | OPPERVLAKTEWATERLICHAAM DASHBOARD RAPPORTINFO ⓘ

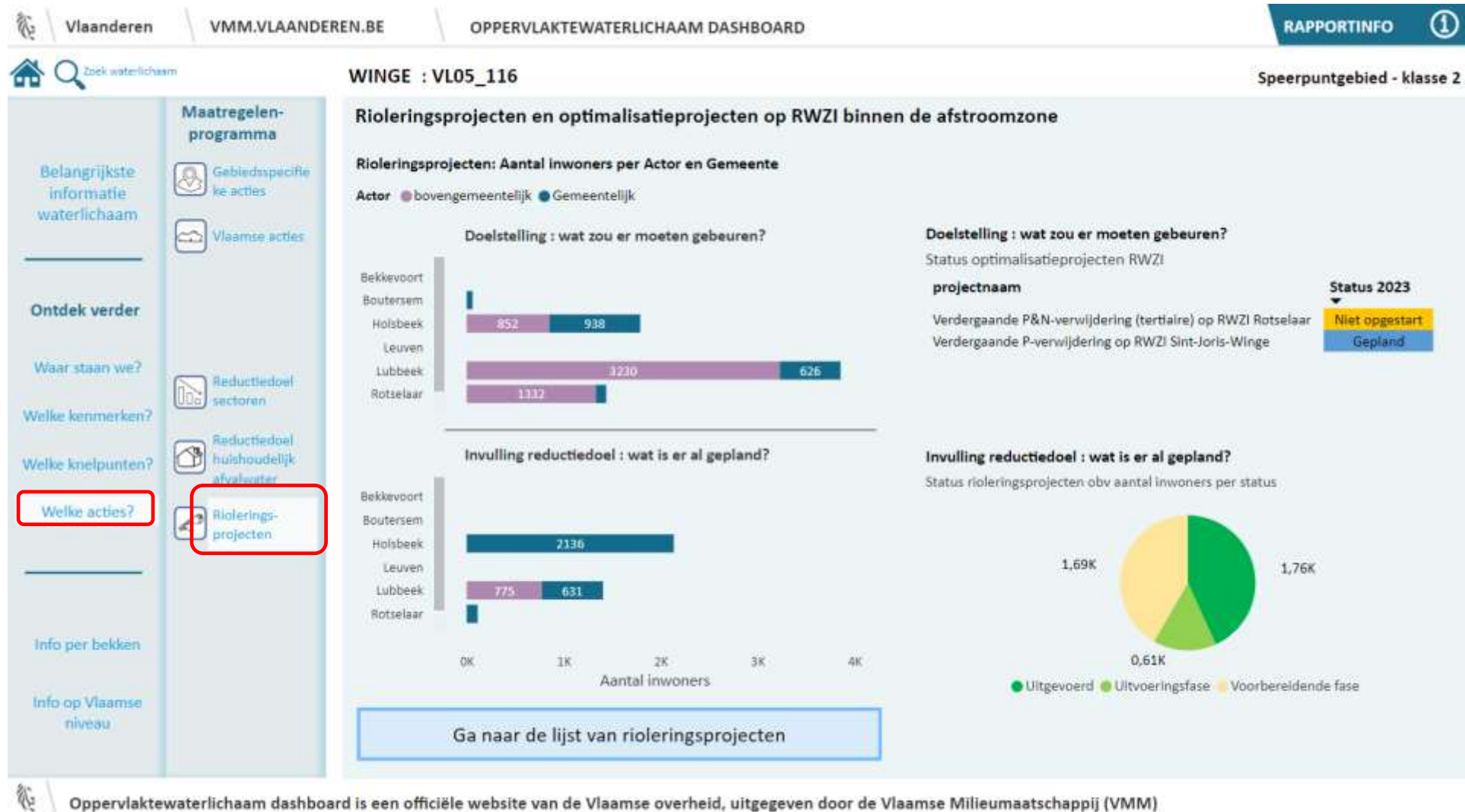
Zoek waterlichaam

Reductiedoel saneringsinfrastructuur binnen de afstroomzone ←

Categorie	Gemeente	RWZI nr	Categorie.	Actor	Vrachtreductie Ntot (kg/jaar)	Vrachtreductie Ptot (kg/jaar)	Inwoners-equivalent
KWZI/RWZI: bijkomende P-verwijdering		245.000000	Lopend beleid	bovengemeentelijk	0	236	
KWZI/RWZI: tertiaire zuivering		195.000000	Potentieel project	bovengemeentelijk	0	1.609	
Rioleringsproject	Bekkevoort		Lopend beleid	bovengemeentelijk	0	0	0
Rioleringsproject	Boutersem		Lopend beleid	Gemeentelijk	309	42	61
Rioleringsproject	Holsbeek		Lopend beleid	bovengemeentelijk	4.323	591	852
Rioleringsproject	Holsbeek		Lopend beleid	Gemeentelijk	4.759	651	938
Rioleringsproject	Leuven		Lopend beleid	bovengemeentelijk	0	0	0
Rioleringsproject	Lubbeek		Lopend beleid	bovengemeentelijk	16.387	2.240	3.230
Rioleringsproject	Lubbeek		Lopend beleid	Gemeentelijk	3.176	434	626
Rioleringsproject	Rotselaar		Lopend beleid	bovengemeentelijk	6.758	924	1.332
Rioleringsproject	Rotselaar		Lopend beleid	Gemeentelijk	543	74	107
Rioleringsproject	Tielt-Winge		Lopend beleid	bovengemeentelijk	2.182	298	430
Rioleringsproject	Tielt-Winge		Lopend beleid	Gemeentelijk	1.060	145	209
Totaal					39.497	7.244	7.785

Oppervlaktewaterlichaam dashboard is een officiële website van de Vlaamse overheid, uitgegeven door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Detailscherm : Welke rioleringsprojecten worden naar voor geschoven?

Vragen, opmerkingen of suggesties?

- ▶ Contacteer

- Katrien Bursens : k.bursens@vmm.be

- Robbe Terryn : r.terrbyn@vmm.be

Of via info@vmm.be